

de har laant 60. Naar man begrænser det til de Mennesker, der har købt netop i denne Tid — der kan jo forhandles om, hvorvidt det skal være netop disse Aarstal, jeg nævnte —, synes jeg, man bør befri dem for enhver Gældsforpligtelse, naar Ejendommen er realiseret, saadan at de som frie Mænd kan tage en Gerning op paa ny. Vi kan ikke fragaa, at Samfundet skylder dem et Hensyn, fordi Samfundet har bidraget mægtigt til at bringe dem i de ulykkelige økonomiske Omstændigheder, hvori de staar. Man kan ikke sige, at det er deres egen Skyld, thi Landbruget skal drives, den Omsætning fra Mand til Mand, som foregaar, skal foregaa. Mange af de unge har ventet Aar efter Aar, inden de gik ind i en Bedrift, men de maatte købe, fordi der altid skal ske Omsætning, der skal altid være en Mand paa hvert Landbrug, det skal drives.

Jeg vilde mene, at en saadan Bestemmelse vilde føles som en stor Befrielse. Naar man maa sige til en saadan Mand: Du har gjort din Pligt, du har gjort, hvad du kunde, for at holde dit Hjem og dit Landbrug gaaende, men det var umuligt, og man saaledes indrømmer, at Samfundet har sin Skyld, saa maa Samfundet, naar vedkommende Landbrug sælges, og Hjemmets Ejendele sælges, og det hele er udbragt til, hvad det kan udbringes til, sige til ham: Nu bør du herved være befriet for enhver Gældsforpligtelse i dette Forhold og kan som en fri Mand begynde forfra.

Jeg beder det kommende Udvalg tage denne Tanke op til Overvejelse og se, om man ikke herigennem kunde hjælpe dem, der er kommet i disse vanskelige Forhold.

Bording: Jeg skal ikke gentage mine Udtalelser angaaende Lovforslagets enkelte Bestemmelser, navnlig da den højtærede Justitsminister har udtalt sin Villighed til at deltage i en Forhandling i Udvalget angaaende de Indvendinger, der er gjort ogsaa af mig overfor Enkeltheder. Jeg har det Indtryk, at der maaske er Mulighed for, at han vil gaa med til en lille Ændring i Forslaget i saa Henseende.

Den højtærede Justitsminister fremsatte en Udtalelse, som syntes mig at vise, at han var blevet meget bestyrtet over, at jeg havde sagt, at det, det gjaldt om i dette Forhold, var at skabe Mulighed for Nedbringelse af Gældsbyrden for Landbrugerne. Det kan jeg slet ikke forstaa, for jeg har netop det Indtryk, at naar den højtærede Justitsminister har fremsat Lovforslaget, hvad jeg takkede ham for, er det, for at der

herigennem skulde i alt Fald blive Mulighed for Nedbringelse af Gældsbyrden for enkelte Landbrugere. Det er jo nemlig det, som tilsigtes ved en Akkordordning som den foreslaaede. Den højtærede Justitsminister sagde ogsaa, at ganske vist er det saaledes, at Pantegælden ikke kan drages med ind under Tvangsakkorden, men det er jo Meningen, at man gennem Nedsættelse af et Udvalg skal søge Mulighed for Opnaaelse af frivillig Akkord, hvorved jo ogsaa Pantegælden kan inddrages under Akkorden. Det vil jo sige, at man søger herigennem at faa nedbragt ikke alene den løse Gæld, men ogsaa Pantegælden for visse Landbrugere.

Jeg er enig med den højtærede Justitsminister i, at noget af det vigtigste er at faa ordnet Gældsforholdene, fordi det er Gældsbyrden, der er den værste Byrde for mange Landbrugere, navnlig dem, som har købt deres Ejendomme under den lave Kronekurs, og i denne Henseende har jeg sagt, at vel kan det, som Lovforslaget her omhandler, maaske faa nogen Betydning, men det vil ikke faa nævneværdig Betydning, hvis det ikke følges af et Moratorium; og hvis det faar Betydning, vil det kun faa Betydning for de Landbrugere, som har forringet deres Ejendom saa stærkt, som det har været dem muligt, og der vil heri ligge en Fristelse for Landbrugere til at forringe deres Ejendomme for derefter at kunne drage Fordel af de Lempelser, der kan opnaas i Kraft af en Akkordlovgivning som den, her er Tale om. Derfor siger jeg, at af disse Grunde er det højst nødvendigt, at det her foreslaaede følges af Forslag til en Moratoriellovgivning.

Den højtærede Justitsminister sagde, at hvis man gennemførte en Moratoriellovgivning paa dette Omraade, vilde det medføre, at Kreditten strammedes, og det vilde skabe Vanskeligheder for Landbrugerne i Fremtiden. Jeg er ikke sikker paa, at det vil være til Skade for Fremtidens Landbrugere, om det sker. Der er ikke Tvivl om, at jo lettere Kreditgivningen bliver, jo lettere det bliver at optage Laan paa indtil fjerde og femte Prioritet, des dyrere bliver Jorden, og des større er Fordelen for dem, der sidder med Jorden, men des vanskeligere bliver Forholdene for de nye, der kommer ind i Landbruget. Derfor er jeg ikke saa sikker paa, at det vil blive til Skade for Fremtidens Landbrugere, om Resultatet bliver et saadant, som Ministeren sagde. Man maa huske paa, at det drejer sig om Tusinder af Landbrugere. Hvis det ærede Medlem Hr. Niels Frederiksen har Ret i, at Antallet af dem, som har købt